

Соопштение до Медиуми

за одржана прес конференција по повод

‘КООРДИНИРАНАТА АКЦИЈА ЗА СУЗБИВАЊЕ НА УЛИЧНАТА ПРОСТИТУЦИЈА‘ НА СВР СКОПЈЕ

Денеска, на ден 23.11, во НВО Инфоцентар, Коалицијата за промоција и заштита на сексуалните и здравствените права на маргинализираните заедници (ХОПС, ХЕРА, МАССО, ЕГАЛ, ММНШ, ИЗБОР, СТАР) одржа прес конференција по повод “координираната акција за сузбивање на уличната проституција“ на СВР Скопје, спроведена на 20-21.11 во Скопје.

Збор на конференцијата зедоа: Славчо Димитров, Координатор на Коалицијата, Жарко Трајаноски, консултант за човекови права на Коалицијата, Марија Тошева, Директор на програмата за поддршка на сексуални работници при НВО ХОПС и Бојан Јованоски, Извршен Директор на НВО ХЕРА.

Со оглед на фактот дека во рамки на спроведувањето на целокупната акција од страна на СВР Скопје беа забележани сериозни индикации за серија груби процедурални грешки, злоупотреба на службената должност и флагрантни прекршување на основните човекови и здравствени права на сексуалните работници, Коалицијата упатува неколку групи на прашања до надлежните институции чиешто одговарање сметаме дека е нужно за разрешување на сите нејаснотии и можни неправилности во споменатите настани.

Во прилог следат и прашањата коишто беа елаборирани на денешната прес конференција.

Со почит,

Славчо Димитров, Координатор на

Коалиција за промоција и заштита на

сексуалните и здравствените права на маргинализираните заедници

ОТВОРЕНИ ПРАШАЊА ДО НАДЛЕЖНИТЕ ИНСТИТУЦИИ ВО ВРСКА СО 'КООРДИНИРАНАТА АКЦИЈА ЗА СУЗБИВАЊЕ НА УЛИЧНАТА ПРОСТИТУЦИЈА' НА СВР СКОПЈЕ

I. Прашања за МВР во однос на законитоста на полициската постапка

1. Кои се основите на полициската интервенција, имајќи предвид дека во ниту еден закон не е предвидено „сузбивање на уличната проституција“ или „сузбивање на социопатолошки појави под име „Улична проституција“? Зошто акцијата не е насочена против „експлоатацијата на проституцијата“ (според препораката на комитетот на CEDAW), туку против „уличната проституција“? Дали МВР прави разлика помеѓу проституција и експлоатација на проституција?
2. Зошто МВР ги третира сексуалните работници како криминалци, а не како потенцијални прекршители, ставајќи ги во ист кош со осомничените за кривични дела? („25 од лицата се приведени поради сомненија дека се оддавале на проституција или посредувале при давањето сексуални услуги.“)
3. Зошто МВР јавно изнесува групни лични податоци за осомничените лица (за нивната етничка припадност, образование, место на живеење, родителски и семеен статус итн.) кои немаат никаква врска за делото за кое се лишени од слобода и осомничени?
4. Зошто полицијата не поднела прекршочни пријави за време на сторување на прекршокот, туку ги лишила од слобода осомничените за прекршок? Зошто МВР дури по еден ден изјавува дека „ќе се поднесат прекршочни пријави по членот 19 од Законот за Прекршоци против JPM во кој за „Оддавање на проституција“ е предвидена глоба во висина од 600 до 800 евра“?
5. Врз основа на кои законски одредби осомничените за прекршок се лишени од слобода и задржани во ПС подолго од 12 часа, имајќи предвид дека „задржувањето може да трае најмногу 12 часа, од часот кога [обвинетиот] бил задржан [со судска одлука]. За ова време треба да се сослуша и да се донесе одлука за прекршок или да се пушти на слобода.“ (чл. 92, ст. 3 од ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ).
6. Дали лицата лишени од слобода се информирани за нивните права и причините за лишувањето од слобода, и дали им е овозможено остварување на механизмите за заштита од тортура и нечовечки третман (право на молчење, пристап до адвокат, можност за информирање на најблиските, право на лекар по сопствен избор, итн.)?
7. Врз основа на кои сознанија МВР го изведува заклучокот дека „Постојат и одредени индиции дека овие лица можно е да се носители и на разни полови, односно сексуално преносливи заразни болести кои свесно ги пренесуваат на други лица што се коси со постојните Закони на РМ“?
8. Врз основа на кои законски одредби МВР спроведува присилно медицинско тестирање (спротивно на националните протоколи на

Министерството за здравство) и тоа само на сексуалните работници? Дали МВР има обезбедено судска наредба за „лекарски преглед“ на секое уапсено лице, или само една судска наредба и тоа исклучиво за лицата кои се осомничени за „оддавање на проституција“? Зарем не постои подеднаква опасност клиентите на сексуалните работнички „да се носители на полови и вирусни заболувања и истите свесно ги пренесуваат на лицата со кои сексуално општат“?

9. Врз основа на кои законски одредби е овозможено снимање со камера на лицата лишени од слобода во полициска станица, и врз основа на кои законски одредби тие снимки се доставени до телевизиските станици?
10. Кои мерки ќе ги преземе МВР против ОСЛ кои спроведувајќи ги осомничените во инфективната клиника го прекршиле чл 29 ст. 3 од Законот за внатрешни работи („Овластените службени лица не треба приведените лица да ги изложуваат на јавна љубопитност“)?
11. Врз основа на кои законски одредби МВР го прекршува правото на пресумпција на невиност на осомничените лица за прекршок, профилирајќи ги како тешки криминалци и тврдејќи дека делата за кои се уапсени се вече сторени, уште пред да биде поднесен прекршок?
12. Зошто МВР објавува групни фотографии од осомничените лица за прекршок, од кои јасно може да се распознае идентитетот на лицата лишени од слобода (според косата, висината, облеката, делови од лицето)?

II. Прашања до медиумите

1. Кој им доставил информација на медиумите за почетокот на полициската акција и за спроведувањето на осомничените лица на принудно тестирање во Инфективната клиника?
2. Кој им доставил фотографии и снимки на медиумите од осомничените лица снимени во полициска станица?
3. Зошто дел од медиумите ги објавија снимките на осомничените лица или ги снимаа пациентите пред инфективната клиника, повредувајќи го нивното право на приватност (спротивно на кривичните одредби за неовластено снимање и прикажување)?
4. Зошто медиумите не се спротиставија на недоинствениот и омаловажувачки начин на претставување на сексуалните работници од страна на Министерката за внатрешни работи?
5. Зошто само мал дел од медиумите ја објавија реакцијата на ХОПС и Коалицијата за промоција и заштита на сексуалните здравствените права на маргинализираните заедници, информирајќи единствено низ призмата на МВР без да се сослуша притоа и друга страна?

III. Прашања до Обвинителството и судот

1. Дали е обезбедена посебна судска наредба за лекарски преглед на секое осомничено лице, или една општа судска наредба која важи за сите лица?
2. Дали и зошто е веднаш побарано итно присилно тестирање на осомничените лица за кривичното дело против здравјето на луѓето “Пренесување на заразна болест” (член 205 од КЗ), кога истите лица се веќе доброволно медицински тестирани во рамките на националните програми на Министерството за здравство?
3. Дали во иднина Обвинителството и Судот ќе даваат зелено светло за присилно тестирање заради пренесување заразна болест од небрежност, и во случај кога постојат основани сомненија дека болеста се пренесува “на друг начин”, на пример, преку кивање, дишење во врат, исфрлање плунка од небрежност итн.?

IV. Прашања до Министерство за здравство

1. Кој е ставот на Министерство за Здравство за овој случај? Имено МЗ има комплетна национална програма со социјални и здравствени сервиси кои ги опфаќа сексуалните работници и во склоп на кои обезбедува тестови за сексуално преносливи инфекции.
2. Начинот на тестирање во РМ според националните протоколи и стандарди за ХИВ/СИДА се изведува доброволно и доверливо. Сметаме дека со принудното тестирање за ХИВ, МЗ и МВР ги нарушија постоечките протоколи и со тоа ја доведоа во опасност реализацијата на Националната програма за ХИВ/СИДА 2007 - 2012.
3. Дали со применувањето на членот 205 од КЗ секој болен од заразна болест е потенцијален криминалец?
4. Зошто во овој случај се тестирани само сексуалните работници а не и нивните клиенти кои исто така се потенцијални преносители на заразна болест?

Скопје, 23.11.2008

Со почит,

Коалиција за промоција и заштита на сексуалните и здравствените права на маргинализираните заедници

(ХОПС, Избор, ХЕРА, ЕГАЛ, МАССО, СТАР)